

Fridhäll 100 år

1923-2023

Jubileumshelg

10-11 juni

En historisk återblick

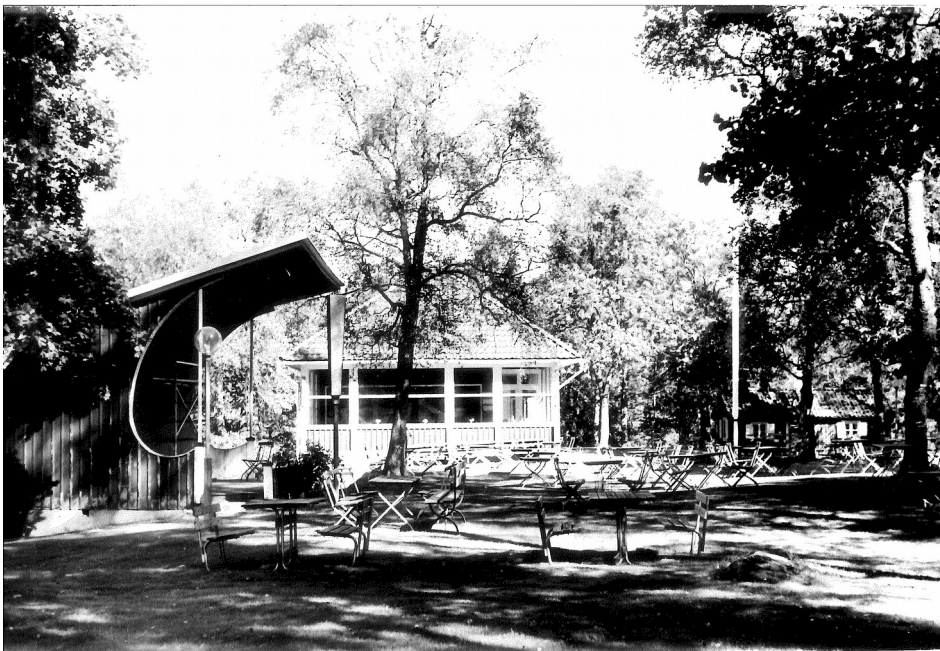
Året 1906 gick en väckelse fram över Skillingarydsbygden vilket ledde till att många unga män och kvinnor kom till tro med en iver att dela tron vidare. Detta ledde till att Skillingaryds kristerliga ungdomsförening bildades med syfte "att till enig samverkan förena den troende ungdomen i Skillingaryd med omnejd för att understödja Skillingaryds missionsförening i dess verksamhet, särskilt för de ungas förande till Herren och bevarande i hans gemenskap"

På ett av föreningens möte den 4 juli 1922 gavs ett förslag från dess styrelse att köpa en tomt med syfte att bygga ett sommarhem. Man undersökte intresset och på nästa möte den 1 augusti 1922 beslutades att köpa en tomt på 6300 m² av Fritjof Johansson. Priset var 2 800 kr vilket i dagens penningvärde motsvarar cirka 89 000 kr. Redan samma sommar hade missionsförsamlingens söndagsskola sin sommarfest "på den vackra lövträdsbeväxta tomten". Månaden efter beslutades att ge platsen namnet Fridhäll och man tillsatte en park- och byggnadskommitté där föreningens medlemmar uppmanades att offra en dag åt planerings och planteringsarbete i parken. Året efter på ett möte den 3 mars 1923 beslutades att bygga sommarhemsbyggnaden efter ritning av Ernst Almkvist. 18 april 1923 skrevs kontrakt med parketläggare Albert Arosén som uppförde sommarhemmet för en kostnad på 800 kr. Arbetet utfördes av byggmästare Gusten Johansson och grunden lades av stenhuggare Karl Jonsson.

Den 1 maj 1923 fattades ett enhälligt beslut om att välja makarna Hildur och Einar Ståhl till de första föreståndarna för Sommarhemmet Fridhäll. Invigning av sommarhemmet sker sedan den 9-10 juni 1923.

Redan första sommaren 1923 kunde ett flertal offentliga möten hållas, sedan fastslogs också att man skulle ha servering på Fridhäll på lördagar 17.30-21.30 och söndagar 15.00-21.30 med uppehåll för predikan 17.00-18.30. Under årens lopp har många förändringar skett på Fridhäll men den största var nog 1972 då den fasta personalen drogs in och serveringarna begränsades till när man hade offentliga samlingar. Programmet utformades från början av ungdomsföreningens styrelse tillsammans med missionskyrkans pastor. 1980 skedde en omorganisation då ungdomsföreningen upphörde som förening och Skillingaryds Missionsförsamling helt tog över ansvaret. Samtidigt tillsattes en Fridhällsförvaltning som fick ansvaret för sommarens program. Denna fanns kvar till 2002 då Pingstkyrkan kom med i verksamheten. Sedan dess planeras somrarnas program tillsammans av representanter från de bägge församlingarna. Det var först några år efter detta som det började firas gudstjänster regelbundet på Fridhäll även på söndag förmiddag.

Ett flertal om- och tillbyggnader har skett under årens lopp. Redan 1932 utökades samlingslokalen då den södra gavelns veranda utökades och byggdes in. Den lilla byggnaden som står jämte huvudbyggnaden har en gång i tiden varit Jönköpings regementes prästgård, den flyttades till Fridhäll 1934 och fick

tjänstgöra som lillstuga och bostad åt personalen. Musikpaviljongen byggdes ute i parken 1947. Norra gaveln fick en tillbyggnad 1957 för att ge köket ett större och bättre utrymme. 1973 inredde man vindsutrymmet med syfte att ge ungdomarna ett trivsamt ungdomsrum.

I början av 90-talet skedde den senaste ganska omfattande renoveringen då hela kapprummet med toaletterna kom till. Man vände även då på salen och placerade estraden på södersidan, och väggen mot öster flyttades ut så salen blev större. Även köket renoverades samt nya möbler införskaffades. Det allra senaste tillskottet till Fridhällsparken skedde 2005 då beachvolleyplanen kom till.

Även om mycket har förändrats under åren och programmet har sett ut på väldigt varierande sätt så är det ett som består sedan starten: att Fridhäll ska vara en plats "där det glada budskapet om Jesus Kristus förmedlas."

Några personliga återblickar

Kerstin Egerhag berättar att hon var anställd på Fridhäll sommaren 1965 med Tullie Johansson som var föreståndare. De bodde tillsammans i lillstugan vilket var ganska primitivt, toaletterna fanns då på baksidan. I huvudsak var det bakning som var arbetsuppgiften samt hjälpa till med serveringen. Lördagar var lite speciella då det alltid bakades wienerbröd. Det fanns inga frysar på den tiden så det bakades varje dag, men det fanns däremot två riktiga bakugnar. Koka kaffe var ett lite större projekt, speciellt när det var stora serveringar då allt kaffe fick kokas i stora kittlar. Kerstin berättar också att på den tiden var en sommarpastor anställd och han ville ofta ha lunch vilket de ordnade med. 1965 var Stig Andersson sommarpastor. Ett fint minne som Kerstin har var när man vid valborg marcherade från Missionskyrkan upp till Fridhäll tillsammans med blåsorkestern.

Alf Svensson berättar att han bodde flera somrar i lillstugan som barn. Han är son till Lilly och Thor Svensson som var föreståndare på Fridhäll 1937-1940. Alf tog sina allra första steg på Fridhäll och även om han inte minns just det är det annars många fina minnen från Fridhäll. Veldig annorlunda från idag då det kunde komma folk mitt i veckan för att köpa en kaffe och fika. På frågan hur det var att bo i lillstugan svarar han att det gick bra, jag lever ju än!

Dani Hamlin minns hur Fridhäll förr var omgivet av bondgårdar, en riktig pärla i utkanten av Skillingaryd! Han minns också hur det var fast personal på Fridhäll förr och att man kunde gå och fika på Fridhäll varje dag i veckan då, men kanske inte på måndagar. Man fick beställa i luckan sen fanns det nummer på borden som man fick uppge när man beställde. De som hjälpte till i serveringsgruppen fick sen bära ut brickan till bordet med rätt nummer. Dani minns en person som hade så stora händer att han på något sätt kunde fästa brickan mitt i handen. Det var en period alltid samlingar på onsdagar, lördagar och söndagar varje vecka i sommaren. Kvällarna avslutades då alltid med en andakt. När Dani spelade i blåsorkestern spelade de vid flera tillfällen på Fridhäll. Samlingarna var alltid kl 20.00 och kl 21.00 halade man flaggan.